

Lidt historien omkring Røglevej 68 (tidligere 4) på Lyng Overdrev i Allerød Kommune.

Af Merete Bengtsson

Vi har et billede af vores hus fra 1921. Det var Kirsten (senere gift Rasmussen), vi fik det af. Hun boede her på dette lille husmandssted med sin plejefar, Hans Jensen, plejemor og flere søskende.



Det har altid været fortalt, at dette sted havde været en del af Lyng Præstegård. Det viser sig nu ved arkivar Birthe Skovholms mellemkomst, at dette ikke er helt rigtigt. Husmandsstedet er udstykninger fra Brønshøjgård, Hillerødvej, Lyng og den matrikel, som vores hus ligger på, er udstykket fra Lindhøjgård, Lyng Bygade 6, Lyng. Vi ved ikke, hvornår denne udstykning har fundet sted. Men vi ved, at man før i tiden udstykkede små lodder til de karle, som var interesseret i at få deres eget stykke jord. Husmanden, hans kone og børn arbejdede videre på den store gård, når der var brug for arbejdskraft der. Hjemme på husmandsstedet havde man så sit eget at passe.

Der var syv tønder land (ca 3,5 ha). Marken var 70 m bred og 500 m lang. Huset og have lå på en matrikel for sig selv. Jorden var (er) overdrevsjord med dårlig landbrugsjord med mange sten og enge med mange vandhuller. Det var ikke specielt nemt at dyrke jorden. Brønshøjgård og Lindhøjgård havde højst sandsynligt haft kvæg gående her om sommeren, og så dyrket de bedre og mere frugtbare marker nær Lyng. Det har været et hårdt slid for hele familien på

husmandsstedet at få noget ud af det. Der er dyrket korn og roer på marken, og på de dårligste stykker har koen og kalve og måske en hest kunnet græsse.

Vi ved, at Kirsten også har boet her i 1940'erne. Nu med sin mand Hans og fire børn. De boede i de to rum i gavlen ud mod Røglevej men stadig sammen med børnenes bedsteforældre. Fra køkkenet gik man ud i mellemgangen til stalden, hvor der var et kornlager, en grisesti og en kostald. Bagved lå hønsehus og hønsegård. I starten af 1900-tallet var laden blevet bygget, hvor der her var mulighed for en gris mere og plads til hør, halm, og her blev der tærsket. Vogn og markredskaber var der også plads til. I 1947 flyttede familien Rasmussen. De havde købt en stykke jord på Lyngvej og bygget deres eget hus der. Hans Rasmussen var vognmand og hentede mælk på gårdene i område. Huset på Røglevej blev solgt – også i 1947 - til Rikard Hansen, som Hildur og Svend Aage Bengtsson (Eric far og mor) senere købte ejendommen af. Hans Jensen og hans kone flyttede derefter til Allerødvej 25 (senere Allerød Have 20).

Det havde altid været Svend Aage Bengtssons ønske at blive grønsagsgartner, og med salget af 2 grunde på Hvidehusvej i Horsemosekvarteret i Lillerød blev det muligt at købe disse 7 tønder land her ude på Overdrevet. 'Hvad vil I dog helt der ude?' sagde vennerne i Lillerød. Det var 1. april 1950 familien flyttede ind. 'Var du flyttet herud, hvis du havde set den vask?' spurgte Eric en dag sin mor. Det var meget medtaget det hele. Men med gåpåmod og faglig kendskab, fik Erics far og mor renoveret huset. De tog kornmagasinet og noget af stalden med ind i beboelsen, og i 1963 var der ca 90 m² beboelse. Der var et stort køkken, 2 stuer, et soveværelse, et børneværelse og et badeværelse gjort klart til toilet. (Der kom først kloak hertil Røglevej, da gårdene blev udstykket til parcelhusgrunde, og området blev byggemodnet.)

På marken, der var en vestvendt skråning, blev der udover rabarber og jordbær dyrket grønsager. Alt blev prøvet, men det var ikke alt, der var en succes. Det var hårdt arbejde. Men tanken om, at de ejede jorden, var drivkraften til, at de gennemførte og ikke mistede modet, selvom det har været svært ind imellem.

Man havde hinanden – godt naboskab - her på Røglevej. Man havde fælles interesser. Der var rigtig mange af gårdene her på Overdrevet, der ud over korn og roer dyrkede grønsager, rabarber og jordbær, der blev solgt på Københavns Grønttorv via en kommissionær. Om aftenen var det derfor ikke ualmindeligt, at man besøgte hinanden til en kop aftenkaffe efter en tur marken rundt for at se til afgrøderne. Her udvekslede man erfaringer og hjælp og lærte af hinanden. Et eksempel på denne hjælp var, da Eric far blev syg og indlagt lige inden

jordbærsæsonen skulle begynde – naboerne kom og hjalp med at lægge halm under jordbærplanterne, så bærrerne kunne sælges uden jord en måned senere.

Den lille mose, som nu ligger mellem Drejøvej og Gartnervænget blev rensat op midt i 50'erne, og der blev lagt et vandrør ud langs hele marken. Og der blev investeret i vandrør, der kunne flyttes på tvær af marken. Alt dette for at skaffe vand til vanding af grønsagerne, jordbærerne og rabarberne. Uden vand kan der ikke dyrkes planter! Det var et kvantespring at tage - at få mulighed for at bruge vand, når man dyrkede grønsager.



Der lå mange gårde på Røglevej – de fleste udstykninger fra gårdene i Lynge. Lige overfor Røglevej 4 lå Borcks Gård, så kom Nørgaard Nielsens Gård, så Henriksens, Svend Aage Johannesens, Aage og Rigmor Johannesens, Kastaniegården, Nyvangsgård, to gårde – den ene Vankærgård - lå på Vrållyngen og helt ude ved den nye Kollerødvej, Solvadgård. På den anden side lå (ligger) Røglegården, Grønnegadegård, Ågården, Øgård. Ålykke, Stenagergård og Hyldegården. Mellem Hyldegården, og der hvor Skyttevej går nu, lå Birkedal, som ikke havde Røglevejsadresse, og Rørmosegården. (Der lå (ligger) flere mindre huse/gårde, som jeg ikke kender navnene på.)



Røglevej kommer af ordet *røgle*, der betyder en lille bunke, og det hentyder til de stabler, man satte de opgravede tørv fra moserne i, når de skulle tørre. Og der er gravet tørv i alle de mange små moser, der ligger og har ligget på markerne. Tydeligst ses det ved Ølmosen, der ligger bag Kastaniegården. Der har gårdene i mosens nærhed tinglyste små jordstykker ned til mosen, hvor man kunne grave tørv. Jeg ved, at Ågården, Lyng Kirke og en ejendom på Lyngvej har et jordstykke hver ned til mosen.



På den anden side af Røglevej 4 mod Lyngevej lå Gartneriet Lindehøj. Det var gartner Pedersen, der i 30'erne erhvervede arealet. På luftfotos fra 1954 på Krak.dk kan man tydeligt se mistbænke og drivhuse. På et tidspunkt var der også en butik, der solgte grønsager og blomster dyrket der. Vi ved, at i 1935 plantede man skellet ind mod nr. 4 med mirabeller (det sidst af dette hegn blev fjernet, da Gartnervænget blev bygget, og der er nu plantet bøg ind mod det nuværende Lindehøj). Gartneriet og jordene blev solgt omkring 1970, og Lillerød Boligforening byggede Lindehøjen og Lindebakken.

Så var der ikke flere gårde på vejen, men på hjørnet af Røglevej og Lyngevej lå Lærkenborg. Det var en lidt større gård. Den havde udkørsel til Lyngevej og kastanietræet, der stadig står så fint på hjørnet af Rådhusvej og Lyngevej, stod i Lærkenborgs have. Røglevænget er bygget på gårdens jorde ind mod Røglevej.

Her på Lærkenborgs jorde var også bygget et frysehus. Det lå helt nede ved Lyngevej. Det var Anne Nørgaard, der var husholdningskonsulent i Husmandsforeningens Nordsjællandske afdeling, der var primus motor i dette projekt. Det var andelstanken, der her igen fik foreningens medlemmer til at gå sammen om frysehuset, hvor man hver havde en fryseboks. Her kunne bær, grønsager og kød opbevares på en forsvarlig måde. Tænk! at være fri for at skulle henkøge sine grønsager og sylte alle sin bær med det samme. For ikke at forglemme fordelen ved at kunne opbevare kød på en forsvarlig måde.

På den anden side af Røglevej lå (og ligger) en lang række mindre grunde. Det er sandsynligvis udstykninger fra Gartneriet Lindehøj og gården Mødesten, som lå på Lyngevej. Huset Lindely, som stadig ligger oppe på bakken blev bygget til overgartneren på gartneriet. Bakken blev gravet væk i 1970, da Røglevej blev gravet op for at få kloakeret området. Det overskydende jord blev brugt til at fylde vejen op, så Røglevej var uden bakke og dal! Men blev helt plan!



I 1972 om efteråret startede Allerød Planteskoles detailsalg. Vi havde annonce i Allerød Posten for første gang. Derfor regner vi denne dato for detailsalgets startdag. Eric var allerede i fuld gang i sin produktionsplanteskole, som han startede i 1963 med udplantning af stedsegrønne nåletræer. Hans plan var at producere planter til de andre detailplanteskoler, der lå i området. Men i 1972 kom kommunesammenlægningerne og dermed planerne om udbygning af byen med parcelhuskvarterer. Noget af Overdrevet kom i byzonen med stigende ejendomsskatter til følge. Den stigning kunne en produktion af stedsegrønne ikke klare, så ideen med at åbne et detailsalg var nærliggende, da vi jo boede på en kæmpe byggeplads, hvor det ene parcelhus efter det andet dukkede op. Og der skulle jo bruges planter i de mange haver, og dem kunne vi skaffe hjem. Det var en meget spændende tid med dejlige kunder, som vi hjalp med at komme godt i gang med haven.

I de 41 år vi havde detailsalget, har vi oplevet de mange forandringer i samfundet, som også har indflydelse på - i vores tilfælde - at have en detailforretning. Kartoffelkure, kriser, nye trends, selvbetjeningsbutikker, nethandel, måden at kommunikere med vore kunder på osv osv. Derfor lavede vi bl.a. to store ombygninger, og især den store, vi gennemførte i 1999 var utrolig at opleve. Hele salgsarealet blev renoveret, og vi fik bygget et drivhus til stueplanter og andet, der har bedst af at være under tag. Det var helt fantastisk.

I 2013 stoppede vi. Lillejuleaften kl 17.30 var det slut. I 2015 købte firmaet Lind og Risør de 2 tøn timer land, der var tilbage (de 5 tøn timer land var solgt fra i 1985 til bl a Lillerød Boligforening, så der kunne bygges almennyttige boliger også. Vi

købte samtidig Kastaniegården, hvor vi fortsatte vores produktion af stedsegrønne planter).



Nu er der bygget 23 dejlige, seniorvenlige rækkehuse med fine haver og grønne arealer omkring. Og dejligt at høre, at nye naboer er glade for at bo her på Overdrevet.

Efterskrift.

Jeg takker Arkivar Birthe Skovholm, Lokal Arkivet for Allerød Kommune (LAFAK) for korrekturlæsning og hjælp med at finde ud af hvilke gårde, der havde udstykket Røglevej 4, og Eric for lange uddybende og forklarende snakke om områdets historie.